

3. Концепція розвитку електронної демократії в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-p/ed20171108#n34>.

4. Електронне голосування URL: <https://rada.oporaua.org/povyny/novini/23280-a-ia-k-u-nykh-elektronne-holosuvannia>.

5. Камінська Н.В. Європейська система місцевого і регіонального самоврядування та Україна : *монографія* Київ: КНТ, 2014. 414 с.

6. Електронне голосування та електронні вибори: стратегія чи популізм? URL: <http://jur-gazeta.com/golovna/elektronne-golosuvannya-ta-elektronni-vibori-strategiya-chi-populizm.html>.

7. Електронне голосування та підрахунок. URL: <https://openelectiondata.net/uk/guide/key-categories/electronic-voting>.

Довгань Олександр Олександрович,
аспірант відділу докторантури та
ад'юнктури Національної академії
внутрішніх справ

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ НЕПРАВИЛЬНОГО ВЖИВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ

Розвиток суспільної думки громад, викликає стрімке зростання популярності професійної журналістської діяльності в Україні. Саме це виступає як одна із реалізацій статті 34 Конституції України (право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань) [1]. Це дає поштовх молодим кадрам на швидкий підйом по кар'єрних сходах. Такі тенденції часто призводять до помилок у друкованих засобах масової інформації. У свою чергу, це призводить до виникнення правових наслідків, спричинених орфографічними, синтаксичними та пунктуаційними помилками, порушенням змісту, стилістики та послідовності викладу матеріалу, неправильною побудовою граматичних конструкцій. Тому мовна грамотність молодого покоління журналістів є актуальним питанням у становленні професійної журналістської діяльності в Україні.

Уживання української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України закріплює стаття 10 розділ I «Загальні засади» Конституції України [1]. Однією із найважливіших сфер суспільного життя сьогодні є висвітлення

діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації.

Згідно з чинним законодавством (стаття 43 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»), органом що опрацьовує та затверджує стандарти української мови як державної, є Національна комісія зі стандартів державної мови. Цей орган напрацьовує, з урахуванням пропозицій та висновків Інституту української мови Національної академії наук України, інших наукових та освітніх установ, і затверджує стандарти державної мови, зокрема: правопис української мови та зміни до нього; українську термінологію; стандарти транскрибування і транслітерації [2];

Положення цієї статті, де ідеться про правопис української мови, повинні бути враховані суб'єктами діяльності друкованих засобів масової інформації. В статті 1 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» під друкованими засобами масової інформації (пресою) в Україні розуміються періодичні і такі, що продовжуються, видання, які виходять під постійною назвою, із періодичністю один і більше номерів (випусків) протягом року на підставі свідоцтва про державну реєстрацію [3].

Керуючись чинним законодавством, на кожного громадянина, на всій території України поширюється дія Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Так, розділ IX прикінцевих та перехідних положень цього закону передбачає внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, доповнюючи статтями 188 та 188. Стаття 188 абзац п'ятий вказує на порушення вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо застосування державної мови друкованими засобами масової інформації.

Журналіст, не беручи до уваги п'ятий абзац вказаної статті в своїй професійній діяльності, не враховує настання певних правових наслідків. А саме, такі наслідки тягнуть за собою накладення штрафу від чотирьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або попередження, якщо порушення вчинене вперше. Таким чином, повторне протягом року вчинення порушення з числа зазначених у частинах першій – четвертій цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, тягне за собою накладення штрафу від п'ятисот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [2].

Для забезпечення повного та неупередженого контролю за додержанням вимог законодавства у сфері забезпечення функціонування української мови як державної, на всій території України діє Уповноважений із захисту державної мови. Законодавець у статті 49 частині 2 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» покладає на Уповноваженого такі завдання: захист української мови як державної; захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених цим Законом, на всій території України і усунення перешкод та обмежень у користуванні державною мовою. Окремою статтею 244 в Кодексі України про адміністративні правопорушення передбачається розгляд справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства у сфері застосування державної мови та невиконанням законних вимог представника Уповноваженого із захисту державної мови. Це дає можливість особисто усвідомлювати ту чи іншу справу щодо порушення мовного законодавства.

Отже, мовна грамотність молодого покоління журналістів в забезпеченні розвитку професійної журналістської діяльності в Україні відіграє важливу роль в усіх сферах суспільного життя, зокрема в публічній. Тому питання становлення професійної журналістської діяльності у сфері друкованих засобів масової інформації потребує пильної уваги законодавця.

Список використаних джерел

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.
2. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закону України від 25.04.2019 № 2704-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.
3. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закону України від 16.11.1992 № 2782-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>.